

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Borisori nefrancoate nu se
primește.
Manuscrisurile nu se
retrimit.
Iaserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de AMUȘURI:
In Viena la M. Dukas Nachr.,
Nur. Augenthaler & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt, Nachr., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erzsébet-körú).
Prețul inserțiilor: o serie
garmonid pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifar și invo-
luntar. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în floarea
Abonamente pentru ANSTRO-UNGHI:
Pe un an 24 cor., pe șase lu-
ni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe r.
Pentru România și BĂNIA.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru BRASOV:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 12.

Brașov, Sâmbătă 17 (30) Ianuarie

1909.

Independenștii își fac curaj.

Mare mișcare în sânul partidului independenșt. Manifestațiuni demon-
strative de încredere pentru Francisc
Kossuth și Iuliu Iusth. Independenștii
din toate părțile să felicita unii pe
alții. Ce s'a întâmplat? De unde atâta
avânt și însufleșire pe kossuthiști după
audiența ce a avut-o Iusth la Monar-
chul? Adus'a el oare cu sine promi-
siunea Majestații Sale că va încuviin-
ța banca independenștă? Și dacă
nu, ce poate justifica atitudinea de
față a majorității deputaților inde-
pendenști?

Nu s'a hotărât încă nimica nici
într'o privință. Atâta doar s'a întâm-
plat că președintele camerei a arătat
monarchul franc că majoritatea in-
dependenștilor stărue pentru banca in-
dependenștă, iar monarchul să-l fi as-
cultat cu bunăvoință. Inșuși Iusth a
răspuns la manifestațiunea de încredere
ce i-s'a făcut, că e foarte emoționat
de recunoștința soților săi din partid
și că aceasta îi va da tărie în lupta
ce-i stă înainte. Așa dar mai are,
după Iusth, să urmeze o luptă până
să se hotărască asupra dorințelor și
postulatelor partidului.

Despre motivele amintitelor mani-
festațiuni ne dau deslușire observațiile ce
s'au făcut de către vorbitori, precum
și în adresa către preș. Iusth privitor
la lucrarea de sobol a unora, cari ar
voi să desbina pe independenștii și să-i
prezente ca certaji între sine. Aluzi-
unile la lucrarea de sobol se referă la
un articol al lui Gabriel Ugron, care
a criticat aspra atitudinea indepen-
denștilor în legătură cu tendința lor
de a lua înșuși frânele guvernului. Din
cauza acestui articol, au dat toți nă-
văla contra lui Ugron, pe care îl acuză
că s'ar fi făcut unealta celor ce stau
pe baza dela 1867. Ugron le răspunde
cerând să i se arate măcar un
singur pasagiu din articolul său
care nu ar corăspunde adevărului.

Mult a trebuit să-i supere că
Ugron trage la indoială că indepen-

denștii ar avea în adevăr majoritatea
în cameră. Totdeauna, zice Ugron, am
spus pe față părerea mea că între
independenștii din cameră sunt cel
puțin 50—80 pe cari nu să poate
omul răzâma și cari la prima cioc-
nire mai mare s'ar imprăștia. Aceștia
sunt deputații cari reprezintă cercuri
ale partidului independenșt nu însă și
principiile acestui partid. Cum s'a
format majoritatea noastră? întrebă
el. Așa că în mai multe cercuri am
înșins numai cu ajutorul partidului
constituțional. Dacă în caz de nouă
alegeri ne-ar lipsi cele 20 procente
de voturi ale partidului constituțional,
am rămânea în minoritate cu cele
40 procente ale noastre. La țărâtime
am reuși sigur, dar față cu inteligența
am avea o grea poziție.

Dacă dar articolul lui Ugron nu
poate să justifice noua mișcare în
sânul independenștilor, ce anume a
provocat-o? Desigur că trebuința de-a
arăta că independenștii nu sunt desbi-
nați, că conducătorii lor Kossuth și
Apponyi lucră mână în mână cu pre-
ședintele Iusth pentru realizarea prin-
cipiilor depuse în programul partidu-
lui etc. Toate acestea să fac însă
c'un cuget rezervat de-a șili pe con-
tele Iuliu Andrássy să se retragă și
a face astfel cu puțință formarea unui
guvern curat kossuthist.

Tot mai mult primim impresiu-
nea, scrie „Pester Lloyd“, că se pre-
gătește o luptă decisivă în contra
unei persoane și a tendințelor ce ia
reprezintă. Înțelegem persoana și po-
ziția contelui Iuliu Andrássy, care în
multe privințe e reprezentativă. Dacă
e așa, atunci toate asigurările despre
solidaritatea cab netului sunt vorbe
goale și acuma pare a se apropia în
adevăr o criză grea. Poate că va mai
trece câțva timp până la formula ei
isbucnire, dar e în interesul țării
ca aceasta să urmeze cât mai curând.

Pessa independenștă în mare parte
a deschis deja focul în contra lui An-
drassy și a partidului constituțional
după cum s'arată ciocnirea decisivă e

foarte aproape. Un lucru însă ni se
pare îndoișos, că adevă șansele unui
viitor guvern curat kossuthist ar fi
așa de sigure, cum se crede în tabăra
adevenșilor băncii independente. Vorba
lui Ugron, cine știe dacă în multe cercuri
voturile independenște nu se vor reduce
în adevăr în cazul unor nouă alegeri
la 40 procente. Cât pentru noi este
indiferent cine va fi la cârmă, dacă
sistemul de guvernare va rămânea
același.

In jurul băncii independente. Preșe-
dintele camerei, Iusth s'a prezentat alaltă-
eri seara în clubul partidului independenșt,
unde i s'au făcut mari ovațiuni. La întrebă-
rile mai multor membrii asupra decur-
sului audienței, Iusth a declarat că discre-
țiunea, ce i se impune, îl oprește de-a ra-
porta amănunte despre rezultatul audien-
ței sale. Să așteptăm însă — a zis Iusth
— și să avem încredere în conducătorii
noștri Kossuth și Apponyi. În ce privește
pe dânsul, are speranțe că cesțiunea băncii
se va rezolva după puțință într'o formă,
care va corespunde programului partidu-
lui independenșt.

In urma atacurilor și suspițiunilor,
ce s'au adus lui Iusth de către Ugron în
ziarul „Magyar Nemzet“, numeroși inde-
pendenștii i-au adresat o scrisoare, în care
declară că nu dau crezământ suspițiunilor
debitate prin ziare, că prin călătoria
sa la Viena s'ar fi subminat încrederea în
șefii partidului. In fața acestor suspițiuniri
nedrepte, membrii partidului exprimă ade-
rența lor neclintită față de Iusth și de-
plina lor încredere față de conducătorii
partidului.

Tot eri s'a prezentat o deputațiune
de 100 membrii ai partidului independenșt
la Kossuth, exprimându-i prin oratorul lor,
dep. Mery, cea mai deplină încredere. În
răspunsul său, dat deputațiunii, Kossuth
a zis că se fac încercări de a vâri între
el și Iusth discordie. Acestor încercări să
nu se dea însă crezământ. El, Kossuth,
este omul faptei și ca atare nu poate vorbi
multe. Nizuința sa este de a realiza în
deplină măsură programul partidului in-
dependenșt. Dacă partidul va fi de acord — a
încheiat Kossuth — că banca independenștă
trebuie să se realizeze, atunci aceasta se
va și întâmpla (Aplauze).

Un ordin secret. »Tara Noastră« pu-
blică următoarea știre revoltătoare: Din

isvor demn de credință primim următo-
rea știre revoltătoare: Zilele acestea a so-
sit la organele administrative din ținutu-
rile locuite de naționalități un ordin se-
cret dela ministrul de interne, contele
Andrássy, menit să zădărnicească cursurile
cu adulșii, cari doresc să învețe scrisul și
cetitul. Ministrul îndrumă organele sale
administrative să urmărească strict miș-
cările pentrn ținerea astorfel de cursuri
și să le zădărnicească, după ce (așa se
zice în motivare) »sub pretextul învățării,
în astfel de adunări se răspândesc învăță-
turi agitaterice și în contra integrității
statului«. Astfel de cursuri — spune mi-
nistrul — se pot ține exclusiv numai cu
concesia inspectorului reg. școlar și nu-
mai prin învățătorii diplomați. Preoții și
învățătorii cari vor ține astfel de cursuri
fără concesiunea inspectorului — vor fi
pedepsiți cu destituirea din posturi. Dar
chiar și în cazul când inspectorul școlar
va concesiona astfel de cursuri, organele
administrative sunt îndrumate să exercite
cel mai sever control.

In fața acestui ordin nemai pomenit
în istoria unui stat, care se pretinde a
face parte din lumea civilizată, se impune
consistoarelor și deputaților noștri cel mai
energic și grabnic protest.

Inarmările Sârbiei. Știri nouă vor-
besc despre o grabă bătătoare la ochi, ce
o desfășură Serbia în luarea de măsuri
militare. S'au făcut nouă comande de ar-
mament în Franța și în alte țări. Se spune
că transportul materialului de războiu în-
treg comandat via Salonice, va dura până
în luna Maiu. Serbia a adresat Turciei o
nouă rugare, pentru ca să-i ușureze acest
transport.

Ferdinand al Bulgariei și religiunea
ortodoxă. S'a scris în zilele trecute în u-
nele foi din Petersburg, că regele bulgar
Ferdinand va trece la încoronare la reli-
giunea ortodoxă. Faima se desminte a-
cum ca absurdă și se zice, că regele Fer-
dinand nu se gândește nici la o încoro-
nare, nici la schimbarea confesiunii. Se
crede de altfel, că ideea despre schimbarea
confesiunii regelui Ferdinand și a prinților
bulgari vine dela Rusia. Se zice, că Rusia
e gata să recunoască regatul Bulgariei,
dar dorește ca, dacă nu regele Ferdinand,
cel puțin cei 3 fii ai lui mai mici, prințul
Cyril și prințesele Eudoxia și Nadejda, să
treacă la ortodoxism, cum a trecut în Ia-
nuarie 1896 cel mai mare fiu al său, prin-
țul de coroană Boris, la religiunea orto-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

De ale lui moș Barbă-Albă.

(Fine.)

Nunul scoate acum de pe călare mă-
rul din colac și-l ia în mână, iar colăca-
riul tot de călare ia colacul, nufără trudă
chiamătorii tot de călare trebuie să ia și
ei câte un colac mai mic.

Mireasa plângând ese din casă a-
companiată de nuna, care o predă nunu-
lui, iar ea își ia pe mirele lângă sine și
în pușcaturile și chiuiturile nuntașilor,
merg călări la biserică.

Pe la 10 ceasuri sunt ajunși la bi-
serică, unde îi așteaptă o lume întreagă
adunată, își leagă caii de gardurile o-
grăzilor din apropierea bisericii și intră
în biserică nunul cu mărul și cu mireasa,
iar nuna cu merele, colăcarul cu colacul
cel mare. După ce gată preotul cu »Isaia
dăntuște« ies cu toții afară lăsând cola-
cul cel mare preotului, care își mai ia și
două cârpe și cam a treia parte din po-
doabele mărului. Afară se încinge hora
miresei, care câte-odată e așa de mare, de
lăutarii nu s'ar auzi pretutundeni, dacă
cel cu doba, care nu lipsia dela nici o

nunță. n'ar da prin bubuitul ei tactul de
lipsă. Gândind cu hora, încalecă caii și merg
la casa socriilor mari. Aici îi așteptau bu-
cătăreșele și alți ajutorii cu ciubare pline
cu apă, împodobite cu flori și cetină. Fie-
care arunca câte un sfânt sau o firbriță
sau ducă în ciubarele aceștia. În grădina
umbroasă sau în ograda dinaintea curții,
sau dacă a mâncat ginerile din oală și
plouă, — în subpolatră, era o masă în-
tinsă pentru sute de oaspeți. Aici lua lo-
cul din fruntea mesii preotul, la dreapta
mirele la stânga mireasa, nunul, nuna, so-
crii mari și cei mici și așa pe rând se a-
șezau la masa.

După zicerea »Tatălui nostru« și
după darea binecuvântării din partea pre-
otului începeau a mânca. Lăutarii cântau
în decursul mesei cântece de-ale haiducii-
lor, poezii pline de dragoste, de glume
hazlii. Masa ținea 2 până în 3 ceasuri, în
timpul căreia se închină din ploștiele dife-
rite cu vin sau rachiu indulcit. Preotul în-
chină mai întâi pentru sănătatea tinerei
părechi, apoi întrofinea pe meseni vornicii
cu urările lor în poezii, pline de umor și
cu mult haz, parte cunoscute, parte cu a-
cea ocaziune improvizate.

Cătră sfârșitul mesei preotul avea de
grije de a strânge darul, deci prin vre-o
câteva cuvinte invită pe meseni, după ve-
chiul și bunul obicei, că fie-care să dea

ca dar pentru tânăra păreche, cu ce se va
îndura, apoi invită pe vornicul mirelui și
al miresei să ia câte-o strachină și să
umble pe la fie-care unul în dreapta, ce-
lălalt în stânga mesei. Acum urma în ver-
suri provocările și multămirile; apoi doje-
nele pentru cei ce dă prea puțin. Se înce-
pea cu nunii și socrii, cari dau câte 3—4
galbeni. urmau cei cu câte 1 galben până
la minimum, un lecusar (turcesc, cam 2 fl.
v. a. Bani strănși să aduceau preotului.
Acesta număra tinerilor suma de bani, o
înoda într'o cărpă și o preda tinerilor.

Cu acești bani acopereau cheltuielile
nunții și le rămânea și un prisos indestu-
litor cu care își începeau gospodăria în
căsătorie. După ridicarea dela masă se
așezau și lăutarii la mâncare și se ospă-
tau, odihnindu-se. Intr'aceea nuntașii tre-
ceau în ograda dinaintea casei și-și adu-
ceau lavițe, pe lângă cele făcute de mai
înainte din scânduri bătute în țărâși, să
așezau pe ele ca să privească horile și
jocurile cele frumoase jucate cu multă
grație și foc de tineri și bătrâni. Dacă
mireasa era din întâmplare fata cea mai
mică sau cea de pe urmă la casa părin-
tească, atunci juca soacra mică cu itele
dela războiu, de gât, întreagă hora cea
dintâi, semn că nu mai are lipsă de ele,
de aceea vecinii ei în joc din dreapta și
din stânga nu să apucau de mâinile soa-

crei ci de itele ce îi erau acățate de gât,
și le întindeau până ce cătră sfârșitul
horii, le făceau tot zdrance de numai ră-
mânea nimic. Se înțelege, că aceasta făcea
un mare haz și răs la toți nuntașii, vă-
zând pe biata soacră cum juca cu mâinile
botogănate în jos. Urmau acum jocul
»Moieceanca« sau de-a mâna, chindia,
sârba, brăul, iar pe la 2 ceasuri noaptea
»chipărata«, când toți erau în cheful cel
mai mare. Piporul e jocul Sârbei, se deo-
sebește însă numai într'atâta, că e coman-
dat de un vătaf. În cercul de joc începe
vătaful, care are un ștergar sucit cu un
nod la un cap, a striga în tact:

„A venit dela împăratul
Să chisăm pe chipăratal
Dar cu ce, cu ce, cu ce?
Cu genunchele cel drept“.

Atunci fiecare după tact avea să bată de trei
ori cu genunchele cel drept podina și tot
în tact să se ridice și să joace mai de-
parte. Din nou începea vătaful:

„Am venit dela împăratul, etc,

„cu cel stâng“.

„cu nasul“, cu »fruntea“, cu »spânarea“,
cu »capul“, cu »burta“, cu »umărul drept“,
cu »umărul stâng“, etc. Acela însă care
la comenziile acestea nu ținea tactul și nu

doxă. Rusia prin asta vrea să se satisfacă numai dorinței poporului bulgar, de aceea pare a avea intențiunea de a lega de recunoașterea regatului bulgar dorința, ca înainte de încoronare, regele să facă ca cel puțin cei trei fii ai săi mai tineri să treacă la confesiunea greco-ortodoxă. Informațiunea aceasta a primit-o »N. Fr. Presse« din Petersburg.

Guvernul bulgar a trimis reprezentanților marilor puteri un comunicat conform cu declarațiunile d-lui Paprikow despre măsurile militare luate și despre motivele cari le-au dictat.

Anglia își întărește flota. De sigur că nu se vor tălmăci ca semn de pace măsurile cele mai nouă, pe cari le ia administrația marinei din Londra pentru întărirea flotei engleze în marea Nordică. În deosebi admiralitatea engleză are de cuget — după impresiunea ce a produs-o vorbirea senzațională a lordului Roberts, care a desfășurat în Nov. anul trecut problema unei eventuale invazii pe pământ englez — de a baza în viitor flota engleză pe un port de război ostic și de a o întări cât se poate de mult, adică baza operațiilor flotei țării englezești să nu mai fie Portsmouth și Devonport, ci un port ce zace la litoralul ostic. Germania prin construirea portului Wilhelmshaven și a canalului dela Kiel-Holtenau a început a și transplanta deja mai de mult punctul său de gravitațiune maritimă din marea ostică în marea Nordică. Anglia face acumă contra-trăsătura. — »Ne temem — scrie »Kreuz Zeitung« din Berlin — că nervositatea în Anglia va crește și mai mult, după-ce, în urma planurilor mai nouă, guvernul a strămutat punctul de razim al forțelor maritime britanice încă și mai departe de colonii, rămânând aceste și mai puțin scutite în caz de pericol. Această nervositate se va descărca iarăși în contra Germaniei, și prevedem că noua împărțire a forțelor maritime britanice va provoca o nouă și mai mare indispozițiune între cele două state, decât cea de până acumă.

Impăratul Wilhelm II a împlinit 50 ani. Ziua nașterii sale a fost serbată alaltăeri în 27 Ianuarie cu deosebită solemnitate în Berlin și în Viena. La prânzul dat deputaților din parlament din incidentul acestei sărbări, președintele Reichstagului conte Stolberg a ținut o vorbire retrospectivă, zicând între altele: Cine ar fi crezut că după războiul dela 1870/1 vom avea pace 38 de ani? Acesta pace de aur o mulțamește Germania împăratului său. Ceeace a făcut aceasta se resumă în formula: *Si vis pacem, para bellum*, o politică pacinică răzămătată tare și pe o flotă gata de război. Wilhelm II a perfecționat armata, ear flota în forma ei de astăzi este creațiunea lui. Germania a devenit o putere colonială. Agricultură, comerțul și industria ei a luat un avânt colosal. Germanii merg înaintea tuturor popoarelor în ce privește legislațiunea socială. Suntem un popor de 60 milioane și în armata noastră domnește un spirit războinic. Suntem un popor pacinic, muncitor dar și tare și deși ne certăm câte odată mai mult decât trebuie între noi, suntem uniți în iubirea cătră împărat și imperiu.

să scula deodată cu vâtaful iarăși în sus căpăta pe spate lovituri cu nodul ștergarului până nu intra iarăși în șir și tact, fie bărbat fie femeie. Privitorii se desfătau răsând de se încârligau, precum și ceilalți jucători.

Cu chipăratul acesta, care ținea un ceas, se isprăvia pentru ziua aceea petrecerea și flecare se depărta la casa lui.

Luni era ziua »terfelor«, care ducea după amiază savonul și lada cu vestmintele miresei sau cu zestrea ei, cu lăutari. Savon se numesc niște brăcii sau o fașie lungă, învăluită, cu care să înfașe copilul nou născut în scutece. Ajungând nuntașii la mireasă, o află bosonflată și plângând. Acum încep lăutarii să tragă cu dibele lor și din gură un cântec jalnic:

„Taci mireasă nu mai plânge,
Că la maică-ta te-oam duce,
Când va face jugul mugur
Și tănjaia frunză verde, etc.“

În timpul acesta i se dă unui băiat de vre-o 5—6 ani savonul, și adunându-se femeile împrejurul miresei, băiatul îi aruncă savonul învăluit în fața-i, iar aceea îl aruncă mânăoasă băiatului îndărăpt. De trei-ori se repetă aceasta, până la urmă îl iau femeile și cu el învălesc mireasa, legându-i părul pe cap, și îmbrobodindu-o cu ștergarul de borangic galbui, — pe care ca fată nu era

În ajunul serbărilor „Unirii“.

București, 15 Ianuarie 1909.

Sâmbăta viitoare, în 24 Ianuarie, se împlinește o jumătate de veac dela »Unirea« Moldovei și Munteniei, cele două țări surori, pe cari aproape 600 de ani le-a despărțit și învrăjbit apa Milcovului.

50 de ani de când s'a înfăptuit Unirea, unul din visurile generației dela 1848, generație, care i-a dat apoi României, după Domnul străin, independența și regatul.

Peste mari greutăți a trebuit să se treacă în 1859 pentru ca să se facă în cele din urmă o unire pe jumătate, așa cum o voia diplomația, și în special Rusia și Austria. Au trebuit să fie convocate cunoscutele Divanuri-Adhoc pentru ca Moldovenii și Muntenii să-și exprime dorința de a face unirea, pe care dușmanii neamului românesc o prezentau drept jucărie și ambiția generației tinere culte de atunci.

Și după ce s'a cunoscut și această dorință pentru unire, prin rostul celor două principate, s'a făcut acea unire de jumătate, pe care apoi bărbații vrednici de pe acele vremuri, fără voia puterilor, au făcut-o întreagă.

Puterile țineau cu orice preț să izvestreze »Principatele-Unite« (nu România) cu doi Domni deosebiți... Pentru ca poporul român, veacuri de rândul zidul de apărare al creștinătății împotriva năvălirilor din Răsărit, să aibă mai multă putere și prestigiu, puterile voiau să-l știe cu două coroane — chiar dacă, aceste coroane ar fi fost să se lovească pe veci una de alta...

Rămăsese dar să se aleagă doi Domnitori deosebiți pentru Principatele-Unite, adică unul pentru Moldova și altul pentru Muntenia. La 5 Ianuarie 1859 e ales Domn al Moldovei, la Iași, colonelul Alexandru Ion Cuza și la 24 Ianuarie Muntenii își aleg și ei Domnul lor, dar tot pe Cuza. Unirea deveni fapt împlinit — și Puterile au trebuit s'o recunoască. Cuza era Domn al Munteniei și Domn al Moldovei, dar era un singur Domn.

...Și astfel s'a îndeplinit visul acelor puțini, cari în Principatele Române își adăpăseră mîntea la luminile veacului al 19-lea de deșteptare omenească — vis înfăptuit încă odată de biritorul hordelor turcești dela Călugăreni.

Și oare n'are și acest Domn o parte la Unirea Principatelor. Și alături de Cuza, în persoana căruia s'a săvârșit unirea, apare figura bătrânului Mircea, a lui Ștefan cu toți înaintașii și coborătorii săi Bogdănești, al căror șir îl încheie strălucitoarea domnie de doi ani a dreptului și cumpătului Ion. Toți acești au pregătit unirea stăpânind și apărând pământul. Chiar și Tepeș, care alegea cruzimea când trebuia să pedepsească pe vrășmașii țării.

Unirea va fi sărbătorită în toată țara de ori-ce școală, dar în deosebi în Iași și în București, unde oficialitatea, adică ministerul cu școlile, va da un rând de sărbări, iar Liga culturală altele.

Pe lângă drama nouă a d-lui Delavrancea (având ca subiect cele din urmă zile ale lui Ștefan cel Mare) care se va

iertat să-l poarte — semn că e deja nevastă, și ca pe o nevastă o scoate în horă, care începe a se juca. Astfel se continuiază nunta Luni, și durează până cătră miezul nopții. Marți, Miercuri, Joi, sub diverse numiri făceau calea mare, calea mică, odată la mire, la mireasa, la nunu »dela nașul până la finul« după cum sună zicala, isprăvea Joi noaptea cu ospățul. Marți merg în »calea mare«, adică merg la părinții mirelui, Miercuri merg în »calea mică« la părinții fetei. Joi convin cu toții la nănașu, care asemenea îi ospătează. Lăutarii nu lipsesc în aceste zile.

Erau mai anevoioase nunțile, când mirele sau mireasa era unul sau altul din satele de dinsus. Acum se arată cât de bună le cădea oamenilor pretinția cu militarii, cari păzeau în cordoane granițele. În cete de câte 50 până la 100 de călăreți, bărbați și femei, treceau noaptea pe plai pe lângă cordoane, în care granițerii se făceau că dorm și nu observa trecerea. Dacă ar fi fost siliți să treacă pe drumul țării, prin Bran ar fi trebuit să se supuie la contumație, la afumări, și întârzieri, așa scăpau însă la trecere și la întoarcere.

Nepotul:

„Un tăciune și-un cărbune,
Taci moșule, nu mai spune.“

juca în reprezentație de zi, un cor compus din 700 persoane va cânta, tot la Teatrul Național, pe lângă alte bucăți, »Deșteaptă-te Române« și »Hora unirei«. Toți profesorii de muzică sub conducerea ministerului, fac pregătiri în vederea acestei sărbători. »Liga culturală« va serba la Ateneu.

La Iași »Unirea« va fi sărbătorită pe lângă serviciul dela mitropolie, prin conferența d-lui Xenopol despre însemnătatea »unirei«, iar Liga va da seara un festival. S'a organizat și o expoziție de lucruri din epoca unirei la pinacotecă.

Scenă de vară pentru trupa dela Teatrul Național. Ideia teatrului de vară pe care ministerul de instrucție publică încă din toamnă a emis-o, e pe drum de a se înfăptui.

Fără îndoială că această inovațiune va aduce foloase netăgăduite. Va avea pe viitor capitala, în timpul verii, și o scenă pe care se va cultiva arta adevărată, arta morală, înălțătoare de suflet, iar artiștii Teatrului Național nu vor mai fi nevoiți să joace comedile moderne ale cutărui impresar lacom.

Fie în Calea Victoriei (Iarna) fie în grădina Cismegiu (vara), Teatrul Național va fi pe viitor o școală deschisă în tot timpul anului. — Și vara trecută pentru ultima dată direcțiunea Teatrului Național a mai îngăduit societăților și angajaților acestei instituțiuni să mai joace în grădini.

Pentru ridicarea acestei noi scene a cărei lucrare va începe în curând pentru-ca să fie isprăvită la 1 Aprilie, arhitectul I. Berendey a prezentat ministerului un proiect cu planul amănunțit al clădirei.

R. C.

Din camera română.

În ședința de alaltăeri a camerei române, d-l N. Iorga, și-a dezvoltat interpellarea sa privitoare la sărbătorirea Unirei Principatelor. Dăm după »Viitorul« resumatul interpellării dep. Iorga și a răspunsului d-lui ministru Brătianu:

Dep. N. Iorga: Peste câteva zile vom sărbători Unirea Principatelor, întemeierea României moderne. Cred că această sărbătoare se cuvine s'o serbeze statul, iar nu numai școlile și școlăriimea. E o sărbătoare prea mare pentru ca să fie serbată numai de tinerime, de copii.

Am dovedit că știm să serbăm faptele istorice. Am serbat 40 de ani de domnie ai M. S. Regelui, și 50 de ani dela 1848, în chip demn.

Statul, cu prilejul a o jumătate de veac dela Unire, trebuie să-și aducă aminte că nu există un monument al Unirei, nu există o statuie a lui Cuza-Vodă, această figură cavalerescă și patriotică a istoriei noastre. Nu e acumă momentul ca statul să ajute cu bani la ridicarea unei statuii lui Cuza-Vodă? Pe urmă, rămășițele lui Cuza trebuiesc aduse la Metropolia din Iași; nu va fi o rușine pentru metropolia din Iași, acest lucru.

Să luăm pildă dela Bulgari, cari au adus rămășițele lui Alexandru de Battemberg, și le-au înmormântat la loc de cinste, în mijlocul Sofiei.

Dar marele Cogălniceanu, de ce nu i s'a făcut încă statuie?

Se tot spune că Iașul este un oraș istoric. Cu toate acestea el n'are nici măcar un muzeu, în care să se păstreze rămășițele trecutului.

Altceva. Avem regimente intitulate »Mihai-Viteazul«, »Ștefan cel mare« — n'avem nici un regiment »Cuza-Vodă«.

Poate că cererile mele sunt cam mari. Cer însă cel puțin ca armata să ia parte la serbarea Unirei, iar la Metropolia să se officieze o slujbă, la care să ia parte miniștri și adunările legiuitoare.

Oratorul descrie emoțiunea de care a fost cuprins, la 1904, cu prilejul sărbătoririi a 400 de ani dela moartea lui Ștefan cel mare.

D. Ion I. C. Brătianu: Nu cred că este bine ca un act național să fie serbat în așa fel, încât să nu cuprindă unanimitatea simțămintelor. Nu tăgăduiesc că Vodă-Cuza e o figură istorică, — dar unirea, cum spunea Cogălniceanu, n'a făcut-o Domnul sau anumite persoane, ci națiunea întreagă (aplauze).

Este foarte greu a intrupa Unirea într'o persoană anume.

Încă de astăvară am spus d-lui primar de Iași, că în ziua de 24 Ianuarie guvernul va veni cu un proiect de lege pentru ridicarea monumentului Unirei, — care se va ridica în Iași. (Aplauze.) Nu voi în-

tra în detaliul programei după care se va face sărbătorirea acestui mare act. Vă pot asigura însă că sărbătoarea va fi demnă. (Aplauze.)

Congresul profesorilor de limbi străine.

Craiova, Decemvrie 1908.

— U r m a r e. —

Ziua a treia și a patra.

În ziua a treia și a patra s'au ținut alte două disertațiuni și s'au făcut câteva lecțiuni de model, înaintea congresului, cu elevii liceului din localitate.

D. S. Măndrescu, agregat al facultății de litere din București, a vorbit despre »Învățarea limbelor străine ca mijloc de desnaționalizare sau de întărire a naționalității«. Când, în statele poliglote, se impune în mod oficial limba poporului dominant unei națiuni de altă limbă, în școală și în biserică și în relațiunile judiciare și administrative; atunci învățarea limbii impuse, oprind sau îngreunând desvoltarea culturală a poporului, slăbește caracterul național și duce cu timpul la pierderea naționalității. Așa se întâmplă d. e. în Basarabia, unde Românii nu sunt îngăduiți a-și întrebuița în școală și în biserică limba lor. (Numai în ultimii ani au început a li-se face oarecari concesii în această privință.) Neavând nici școală, nici biserică românească, poporul a rămas în o groasă ignoranță; iar în ținuturile unde i-s'au dat școli rusești, a început a se uita limba și a se rusifica. Tot așa încearcă de mult să facă Ungurii; și cutezanța lor crește pe zi ce merge, în măsura în care, prin spiritul timpului și evoluțiunea popoarelor, le este amenințată supremația milenară.

În statele naționale, studiul limbelor străine nu poate fi decât folositor din toate punctele de vedere. După o veche maximă, un individ prețuiește atâția omeni, câte limbi știe. Cunoașterea fiecărei limbi literare ne deschide o nouă comoară de știință pentru luminarea minții, de cultură pentru înobilarea simțămintelor și întărirea caracterului, de putere pentru lupta pe terenul economic al comerțului și industriei, și de mijloace pentru cultivarea propriei limbi și literaturi.

După cum îmi închipuesc și pe cât am putut afla, cam acesta a trebuit să fie cuprinsul disertațiunii d-lui S. Măndrescu, la care cu părere de rău n'am putut asista.

D-l Pompiliu Eliade, în disertațiunea sa despre »Literaturile străine traduse«, a relevat mai întâi faptul istoric, că înflorește civilizațiune modernă a Europei se întemeiază pe cultura greco-romană: că baza literaturilor clasice moderne se află în studiul și traducerea operelor clasice vechi. Însăși deșteptarea noastră națională ne-are venit dela frații noștri din Transilvania, unde ea a răsărit din contactul cu cultura latină și neolatină prin tinerii trimiși în Roma, cari au devenit primii noștri istorici și filologi în acea parte. La noi, din coace de Carpați, s'au născut pe urmă două curente culturale neolatine, unul italian prin Eliade Rădulescu și altul francez prin tinerii cari și-au făcut educațiunea în Franța. Și până pe la 1850 s'au făcut multe traduceri, mai ales din italiana și franceza. De atunci au cam mai încetat traduceri, ori s'au făcut mult mai puține. Însă ești bine și necesar să se continue această lucrare, pe o scară mai întinsă și mai desăvârșită decât s'au făcut până acum, să se facă traduceri după original, cari să producă atât fondul cât și, pe cât e posibil, frumusețile formei autorilor traduși. Pentru noi această sarcină e mult mai grea decât cum era pentru alte națiuni la începutul literaturii lor, pentru că noi Românii, ca popor de rassă latină, trebuie să ne însușim atât cultura clasică veche cât și cea neolatină a națiunilor surori din apusul Europei; și nu ne putem lipsi nici de cultura germană atât pentru trebuințele noastre culturale cât și pentru cele economice, fiind în continuare legături cu Germanii, cari în tendința lor de emigrare cătră Orient (»Drang nach Osten«), au din ce în ce mai multe și mai străne interese economice și politice în Răsăritul Europei. Nu ne putem lipsi nici chiar de cunoașterea culturii și literaturii rusești, ai cărei mari scriitori se disting prin un deosebit fond moral între toți scriitorii străini.

Acesta e, dacă voiu fi reușit a-l reda, fie cât de palid, cuprinsul disertațiunii d-lui Pompiliu Eliade. Concluziunea ar fi, ca în acest înțeles să ne întocmim și programul și metodele de a învăța limbile străine, având în vedere pentru o parte a tinerimei care se destină literaturii și științei, scopul curat cultural și literar al instruc-

pl, iar pentru viitorii meseriași și co-
ciantși, scopul practic al vieții de toate
te.

(Va urma.)

STIRILE ZILEI.

— 16 Ianuarie v.

**Petractarea finală a procesului de
esă** intentat redactorului responsabil
toalei noastre pentru reproducerea ar-
bului intitulat »Un al doilea articol al
Björnson« a fost fixată pe ziua de 8
uarie n. în fața curții cu jurați din
gu-Mureșului.

Procese de presă în masă contra
fol române. Sub titlul acesta semi-
ioasa »Keleti Ertesítő« din Budapesta
urmărirea judecătorească pornită
tra numărului jubilar al »Gazetei« și
tra proprietarului foaiei noastre. Procru-
ura — zice »K. E.« — vede în articoli
riminați »agitatie în contra statului ma-
ar.« Adevărul este că urmărirea se face
pe baza cunoscutului § 172 al codi-
ni penal, pentru »agitatie în contra
ei naționalității.« Oficioșii și semioficioșii
azi ai guvernului sunt însă așa de
esați ca să nu mai admită »naționalitate
ghiară« în senzul legii și de aceea vor-
de agitatie contra statului. »Kel. Ert.«
și spune că în numărul jubilar au scris
icoli cei mai de frunte dintre Români
observă, că printre articolele incriminate
afli și unul pe care l'a scris George
de Băsești președintele partidului na-
l-român.

Cursuri pentru analfabeți. Directorul
părământului Cluj al »Asociațiunei« a
resat un apel tuturor învățătorilor ro-
ni de pe teritoriul despărământului, în
e după ce arată lipsa simțită deja de
lt timp a unor cursuri de analfabeți la
porul nostru, îndeamnă pe preoți și în-
ători să nu pregete a înființa astfel de
rsuri, cel puțin acum, în ceasul al 11-lea.
mitetul central al »Asociațiunei« dă
ei premii de câte 50 cor. preoților și
ătorilor, cari vor dovedi că au în-
at mai mulți analfabeți în cursul iernii
toare, iar doi oameni de inimă și devo-
i neamului nostru au dat suma de 150
p. pentru premiarea învățătorilor din
p. Cluj, dându-se din această sumă câte
coroană de fiecare adult instruit în
is-cetit în decursul iernii acesteia.

**Deputațiune românească la ministrul
drassy.** O deputațiune impozantă de 26
mbrii din cercul Cisnădiei — scrie
upta — a fost primită în audiență de
istrul Andrassy. Cererea deputațiunei
fost ca ministrul să transpună sediul
eșorial în Sibiu, deoarece se abandonează
ereșele alor 13 comune pentru interesul
ei singure comune săsești. Deputațiunea a
st condusă de d. n. deputat Dr. Nicolae
rban și părintele protopop Ioan Căndea
n Avrig. Iar între membrii delegațiunei
au reprezentanții alor 13 comune, preoți,
tari, primari comunali și fruntașii sate-
r românești și săsești. Ministrul a primit
putațiunea în sala de conversație a pa-
mentului. D-l Victor Florian, notar în
du, a tâlmăcit dorința deputațiunei. Mi-
strul a luat apoi petițiunea deputațiunei
a promis, că va studia cauza și întru-
t e posibil va împlini cererea comunelor.

Alegerea de preot în Dobârlău. Ni-se
rie: Duminecă în 11 Ianuarie st. v. 1909
făcut alegerea de preot în comuna Do-
rlău, tractul Treiscaune. Alegerea a fost
ndusă de mult onoratul domn protopop
tractului, Constantin Dimian, în cea mai
are ordine. Dintre cei șase candidați, a
trinit majoritatea voturilor tânărul cle-
e absolut Iosif Tăbulea având 102 voturi.
ndidatul Colceriu a intrunit 43 voturi
d-l Clora 7 voturi. Ceilalți trei concu-
nți n'au intrunit nici un vot.

**Pentru masa studenților români din
ngov s'au mai făcut următoarele contri-
buri:**

Cu lista de colectă Nr. 80 (colectant
n Popoviciu cl. VIII gimn.) Dr. Aureliu
rac (adv.) Biserica-albă 10 cor. I. Roșiu
v.) Biserica-albă 5 cor., Dr. T. Mălaiu
v.) Biserica-albă 5 cor. Dr. Vasile Meș-
u (adv.) Sasca-mont. 5 cor. N. N. (adv.)
cor. Dr. Al. Coca (adv.) Sasca-mont. 10
r. Cu totul 37 cor.

Cu lista de colectă Nr. 108 (colec-
nt: Ioan Clopoțel cl. V. gimn.) Ioan Bot
cor. Ioan B. Clopoțel 3'40 cor., Ioan Mo-
u 1 cor. Gheorghe N. St. Runcean 1
r. Ioan Comșa Baiu 1 cor. Andreiu Dan
b. Gheorghe B. Clopoțel 40 b. Gheor-
e I. B. Drăgoiu 1 cor. Suma 9 cor.

Primească generoșii donatori sincerile
stre mulțămite. — *Direcțiunea școlaelor
dii c. or. rom. din Brașov.*

**Reuniunea română de muzică și cân-
tări din Bistra** invită la producțiunea tea-
trală musicală ce se va ținea Duminecă în
31 Ianuarie 1909. În program este luată
drama în 4 acte: »Paza Maicii sfințe« de
Antoniu Popp.

**O nouă linie ferată Budapesta-Con-
stantinopol prin România.** Ministrul de co-
merț ungar are un proiect pentru înfiin-
țarea unei noi linii ferate europene. Pen-
tru România lucrul acesta are o deosebită
importanță, căci e vorba ca noua linie să
treacă prin România apropiind astfel Ro-
mânia și mai mult de apus și micșorând
distanța, care o desparte de Bulgaria și
Turcia. Actuala linie ferată la Constanti-
nopol trece prin toată Serbia, dela Bel-
grad până la Nisch-Zaribrot; în cazul unui
războiu Serbia poate intrerupe legătura
ferată a Austro-Ungariei și a Europei cu
Sofia și cu Constantinopolul. Deci se simte
lipsa unei noi linii, care să nu depindă
de Serbia. Drumul cel mai scurt și mai
puțin costisitor ar fi cel care trece prin
valea Tisei, Mureșului și Oltului (Buda-
pesta - Arad - Alvinz - Sibiu - Turnul-Roșu-
Râmnic-Piatra, așadar dela Turnul-Roșu
prin România) până la Dunăre (Corabia),
apoi pe termen drept al Dunărei la Sofia.
O porțiune din această linie este deja con-
struită, pe mica distanță Corabia-Cerven-
breg. Mai lipsesc așadar numai 60 km.
dela gurile și în lungul Isker-ului, și podul
peste Dunăre între Corabia și Gigen. Pe
lângă aceasta linia Alvinz-Sibiu-Turnul-
Roșu și valea Românească a Oltului ar
trebui să fie amenajată și pentru circula-
rea trenurilor accelerate. Punctele pen-
tru construirea podului de fier peste Du-
năre nu s'au fixat încă, căci România și
Bulgaria sunt în divergență. Bulgaria îl
dorește la Rusciuc-Giurgiu, România la
Calafat-Vidin. Probabil că în urma unui
compromis podul se va construi lângă
Corabia, la mijloc între Rusciuc și Vidin.

**Corpul învățătoresc dela școala din
Poiana** invită la producțiunea școlară ce se
va aranja Duminecă în 18/31 Ian. 1909 în
sala cea mare a școlaeli din loc. Venitul
curat este destinat pentru biblioteca școlaeli.

**O conferență pentru studiul cutremu-
rilor.** S'a hotărât ținerea unei conferențe
internaționale pentru studiul cutremurelor
și a valorilor potopitoare datorite cutremu-
rului fundului mării etc. Se va aduna
în săptămâna întâia din Septembrie la
Zermatt (Svizzera). Regele Italiei a dat
ideea, care a adus'o la cunoștința guver-
nului sviterian. Acesta a întreat pe toate
statele mai însemnate și acestea au primit
să trimită delegați.

Colera la Petersburg bântue grozav.
Au murit o mulțime. Pricina e că locui-
torii întrebunțează la beut apă neflartă
sau mâncări molipsite. În ziua de Bobo-
tează, Rușii au obiceiul de iau aiasmă și o
păstrează peste an, ca leac la boli. Din
porunca metropolitului aiasma s'a făcut de
data aceasta cu apă flartă, pe care au
împărțit'o credincioșilor. Nu se poate o
măsură mai înțeleaptă.

Bilete pentru balul »Crucei roșii« ce
se va da în 13 Februarie se pot cumpăra
și în librăria noastră.

O călătorie preste Semmering.

De prof. Dr. Valeriu Seni.

(Urmare)

Deocamdată vederea ne este impie-
decată prin câteva tunele, dar de pe viaduc-
tele peste cari trecem de pe un deal pe
altul, distingem figura uriașului Schnee-
berg și a lui Gahns, care se află la poa-
lele acestuia. În fața noastră vedem calea,
care în curând vom parcurge-o. Aici se
deschide valea Adlitz, închisă în multe
locuri între niște păreți stâncoși, din colo-
de ea se înalță amenințător *Weinzettel-
wand*, găurit de tunele și de galeriile
viaductelor. Lângă acesta, dar mai a-
proape de noi e viaductul *Pollerros (Krau-
sel)* care se pare o punte uriașă sprijinită
de două șiruri de colonne și arcuri, cari
sunt zidite din cărămidă și puse peste
olaltă în formă de etagiu. Aceeași con-
strucțiune are și viaductul cel mare de
peste valea *Kalle Rinne*, care are o lun-
gime de 190 m. și e edificat în formă de
arc la o înălțime de aproape 50 m. În cu-
rând trecem peste dânsul și atunci îl pu-
tem privi mai cu deamănuntul. Ajunși
de cealaltă parte, ne ia în primire tunelul
Pollerroswand, deschis cu mari greutateți în
o masă de calcar. Trecem apoi peste via-
ductul cu acelaș nume (*Pollerrosviaduct*),
pe care odinioară l'am văzut din depăr-
tare. Aruncând de aici o privire în sus,
vedem în fața noastră un pisc, care con-

stă din stânci lungi și ascuțite, străne
par'că într'un mănunchiu. Viaductul mai
încolo se lipește cu columnele și arcurile
sale străns de păretele de stâncă. Trecem
în sfârșit prin un tunel mic în forma
unei porți și la ieșire ne surprinde o re-
giune plană, în mijlocul căreia apar vi-
lele apartinătoare coloniei *Breitenstein*.

La marginea deschizăturii acesteia dru-
mul se încovăie dintr'o odată și ne aflăm
în fața muntelui *Weinzettelwand*, care a
dat mai mult de cugetat plănuitorilor liniei
ferate. Calea cercuală de aproape 700 m.,
căci atât de mare e extenziunea lui, a
fost trecută prin trei tunele, iar în lo-
curile unde povârnișul coastelor se în-
drepta a scos-o la suprafață, tăind în pă-
reții de stâncă coridoare (galerii), sprijinite
pe colonne și arcuri din peatră naturală
sau zidite din cărămidă, ca să nu se surpe
sub greutatea, pe care trebuiau să o
poarte. Unde păretele se încovăie înlăuntru,
au făcut până sus un zid de lățimea alor
două părechi de șine, câte sunt așezate.
De pe galeriile acestea călătorul privește
cu oarecare sfilă la abisul de 300 m.,
care se deschide în spre valea Adlitz din
dreapta, ridicându-și privirea vede un pei-
sagiu cu locuri cunoscute, ca Semmering
și *Sonnwendstein*. Dar tocmai când ar
voi să distingă detaliurile lui, trenul dis-
pare în ultimul dintre cele trei tunele.
Spre plăcută noastră surprindere, când
ieșim din el ne întâmpină aceeași prive-
liste, iar la picioarele noastre, în vreme
ce trecem peste un viaduct, ni-se descoper
alte frumșeți ale văii *Adlitz*.

(Va urma.)

Diverse.

Înlăturarea electrică a zăpezii. Se
știe că înlăturarea zăpezii în orașele mari
cere foarte mare cheltuială. Dar și cu
bani, curățirea merge încet și se preface
zăpada în murdărie și apă. Ca să gră-
bească și oftimească lucrarea ar trebui to-
pită cât mai iute. Încercările făcute cu tot
felul de materii arzătoare n'au dat nici un
folos. D-rul Heine (Berlin) pare a fi nă-
scocit un aparat electric pentru topit ză-
pada. În orașele cu tramvaie electrice și
cu lumină electrică, e la îndemână curen-
tul. E destul de legat mașina de o sarmă
de ale acestuia, iar zăpada topită curge în
canaluri. Mașina e ca și cele cari slujesc
la încălzit camerele prin electricitate. Pen-
tru topit și departat un metru cub de ză-
padă trebuie 0.80 pf. până la 1.30; până
acuma, trebuie 8 mărci. D-rul Heine în-
deamnă să se întrebunțeze un motor cu
benzină pe care să fie un dinamot, deci să
se producă un curent, neatârnat de cel de
la tramvaie etc. Astfel de mașini s'ar pu-
tea întrebunța în orașele și stradele fără
electricitate.

Un tezaur în India. Se crede că un
tezaur este ascuns în India, într'o fortă-
reață numită Babhal și situată pe un pisc
absolut inaccesibil al munților Himalaia.
Este imposibil actualmente să poată pă-
trunde cineva la această fortăreață, decât
pe-o cale aeriană, din cauza frământărilor
vulcanice, cari au transformat văile din îm-
prejurimi în lacuri mișcătoare. Nu este pen-
tru întâia dată, când tezaurile de acest gen
sunt descoperite în India și se spune că
acela dela Babhal, reprezintă o bogăție
imensă. Iată unde se impune cu un mo-
ment mai înainte... aeroplanul.

Bibliografie.

— »*Legenda Funigeilor*«, poem dra-
matic în trei acte de St. O. Iosif și D.
Anghel. Prețul 1 Leu.

Dante »*Infernul*« traducere în ver-
suri de N. Gane. Prețul 3 cor. 50 bani.
plus 30 bani porto.

»*Prin Vraja Dragostei*«, nuvele de
Vasile Pop, editura Minerva. Prețul C.
1-50 plus 10 fileri porto.

M. Sadoveanu »*Vremuri de Bejemie*«
2 cor.

Guy de Maupaussel »*Povestiri alese*
traduse de M. Sadoveanu. 2 cor.

Octavian Goga »*Poezii*«. 1 cor.

Zaharie Bărsan »*Poesii*« 1 cor. 50.

Sandru (Aldea) »*Cărticica Plugarului*«
— 50 bani.

Ioan Adam: »*Nazuinți*« povestiri și
»*Pe lângă vată*«, pilde și glume țărănești.
Ambele à 1.50 cor.

Vasile C. Cavadă. »*Bancile populare*
din România«. Cu un adaus infermativ
Prețul 1 coroană.

Mihai Eminescu. »*Poezii*«, o'no notiță
biografică de Ioan Săndulescu. Ediția II
complectată și adăugită. Prețul 2 lei. Porto
10 bani.

Octavian Goga. »*Poezii*«, premiate de
Academie. În Biblioteca pentru toți sub
numărul 286-287. Prețul 60 bani. Porto
5 bani.

Haralamb Lecca. »*Femeea îndărăt-
nică*«, comedie în 5 acte, tradusă după
Shakespeare. (În Biblioteca pentru toți.
No. 284, Prețul 30 bani. Porto 5 bani.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 29 Ianuarie. Eri dimi-
neată președintele camerei maghiare,
Justh, a avut o scurtă convorbire cu
d-l Wekerle și au stabilit împreună, ca
în curând să se convoace comisiunea
parlamentară pentru studiul proiectu-
lui de lege privitor la recruți. Temeri
de o eventuală opozițiune din partea
șovinistilor în materia aceasta nu mai
există, chiar cei mai îndârjiți 48-iști
au ajuns la convingerea, că e o che-
stiune de onoare a coalițiunei azi la
putere, să admită contingentul nor-
mal de recruți.

Viena, 29 Ianuarie. Comisia spe-
cială însărcinată cu afacerile Bosniei
și a Herțegovinei, a început discuția
proiectului de lege privitor la anexa-
rea acestor două provincii. Ministrul
președinte Bienert vorbind de nego-
cierile actuale cu Turcia, declară că
după oferta făcută Turciei de 2 jum.
milioane lire turcești despăgubiri și
acordarea altor concesi, o înțelegere
a fost stabilită. În curând protocolul
acestei înțelegeri va fi supus parla-
mentului austriac și ungar. Totuși,
plata acestei sume trebuie să fie pre-
cedată de încetarea boicotului.

Paris, 29 Ianuarie. Coresponden-
tului din Constantinopol al ziarului
»*Newyork Herald*« i-s'a comunicat de
Tewfik Pașa însuși, că în urma deci-
siunii consiliului de miniștri turc, mi-
nisterul de războiu va lua toate mă-
surile pentru mobilizarea corpului II
și că cartierul general va fi la Adria-
nopol. Ministrul a adăogat că măsu-
rile acestea au numai un caracter
preventiv și nu urmăresc nici o ten-
dință agresivă.

Constantinopol, 29 Ian. Poarta
a trimis eri Puterilor o notă circula-
ră în afacerea mobilizării parțiale
a armatei bulgare, în care declară
că n'are intențiuni agresive și deci
nu poate înțelege atitudinea Bulgariei.

Turin, 29 Ian. Ziarul »*Stampa*«
e informat că în urma declarațiunei
ambasadorului austriac la Roma, că
proiectata universitate italiană se va
înființa într'un oraș austriac cu ca-
racter italian, ministrul Tittoni își
va retrage dimisiunea.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu

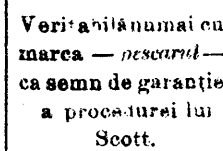
Redactor responsabil: Victor Branice

Când ese copilului dinții

dați Emulsiunea Scott, care-i cur-
mează nopțile fără somn.

Dinții ese fără dureri și cresc
albi, drept și tari. Copi-
lul va lua bucuros

Emulsiunea Scott
Mistuirea întru cât va
fi conturbată, se ame-
liorează. (10)

Veritabilă numai cu
marca — pescarul —
ca semn de garanție
a procedurii lui
Scott.

Prețul unei sticle origi-
nale 2 coroane 50 bani.
Se capătă în toate
farmaciile.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de le-
facutatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

De vânzare.

30 caré de fân de fânate și 15 caré de trifoi în Ormenișul de Câmpie. Doritorii de a cumpăra au a se adresa la Laurian Vodă, preot în Mező-Örményes. Posta loco. 473,2—2)

Magazinul de mărfuri

Brașov, Tîrgul grâului 9.

Prăvălie specială pentru: Lin-gerie, Albituri, Pânzături, Dan-tele, Perdele, Garnituri de pat și masă, Covoare și un asorti-ment mare de articole ce cad în bransa aceasta.

Albituri pentru Dame și Bărbați se efectuează în atelierul nostru după măsură.

Pentru croială și calitate se garantează. 459,8—4r.)

N. GRĂDINAR,

BRAȘOV, Strada neagră Nr. 1.

Recomandă:

Cafea prăjită, Klgr à Cor. 3-20
" " " " " 4-
" " " " " 4-80
Liqueruri fine Rum-Jamaica. Iava. Cuba. Diferite soiuri de Cognac în buteli, și tot felul de mărfuri de băcănie.

H. Kleverkaus

Brașov, Strada Hirscher Nr. 6.

FABRICANT DE

SALAMĂ și CĂRNĂȚĂRIE (Selcher)

pus în mișcare cu motor

Recomandă: Șuncă prima calitate, limbi a-fumate, salamă, untură de porc, slănină af-mată. Cu deosebire specialitate de cărnați cu hrean, așa numiți Krenwürstel.

Comandele se execută prompt și se espe-de-ză cu poșta ori și unde.

Prețuri curente la cerere se trimit gratis.

Mașine de cusut

și părțile lor constitutive, fabricat indigen și din streinătate se capătă lucrute foarte bine și solid cu prețuri foarte ieftine la

Michael Mooser,

39. Brașov, Strada Porții 39.

Anunț!

Se caută 2 lucrători, cari să țesutul pânzei de in cu mașina „Jacquard” pentru Moldova (Bacău). Doritorii să se adreseze la redacțiunea scestui ziar.

Prețurile cerealelor din piața Brașov. Din 29 Ianuarie 1909

Măsură sau greutatea	Calitatea.	Valuta în
		Kor. u.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos.	18 —
"	Grâu mijlociu	17 —
"	Grâu mai slab	16 —
"	Grâu amestecat	13 —
"	Săcară frumosă	12 —
"	Săcară mijlocie	11 —
"	Orz frumos	9 —
"	Orz mijlociu	8 5
"	Ovės frumos	7 —
"	Ovės mijlociu	6 50
"	Cucuruz	10 —
"	Malaiu (meiu)	11 —
"	Mazăre	20 —
"	Lințe	22 —
"	Fasole	12 —
"	Sămēntă de in	20 —
"	Sămēntă de cânepă	16 —
"	Cartofi	2 30
"	Măzărice	—
1 kilă	Carne de vită	1 04
"	Carne de porc	1 12
"	Carne de berbec	72
100 kil.	Sân de vită prospēt	40 —
"	Sân de vită topit	62 —

„TĂRNĂVEANA”, institut de credit și economii în Sighișoara

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, „TĂRNĂVEANA” se invită la

a IV-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Sighișoara la 15 Februarie 1909 st. n. la 2 oare p. m. în localitățile institutului.

Obiectele de pertractare sunt:

1. Raportul direcțiunii despre anul de gestiune trecut și propunerea direcțiunii referitoare la împărțirea profitului net;
2. Raportul comitetului de supraveghiere;
3. Decidere asupra împărțirii profitului net și absolvirea direcțiunii și comitetului de supraveghiere;
4. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de 3 ani;
5. Eventuale produneri.

Sighișoara, la 26 Ianuarie 1909.

Direcțiunea.

N.B. Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiati, sunt rugați a-și depune acțiunile eventual documentele de plenipotenți, la cassa institutului cel mult până în 13 Februarie st. n.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1908. — Merleg-számlla 1908. deczember 31-én.

ACTIVA: — VAGYON:	Cor. fil	PASIVA: — TEHER:	Cor. fil
Cassa în numărar — Készpénzkészlet	4505 62	Capital de acții emisiunea I. — Első kibocsátási részvénytőke	60000 —
Cambii de bancă — Bankszerű váltók 344343-50		Capital de acții emisiunea II. — Másod. kibocsátási részv.-tőke 140000 —	200000 —
Cambii cu acoperire ipototecară — Jelzáloggal biztosított váltók 282969 —	627312 50	Fond de rezervă — Tartalék alap	6710 11
Imprumuturi ipototecare — Jelzálogos kölcsönök	118411 50	Fond special de rezervă — Külön tartalék alap	768 28
Imprumuturi pe obligațiuni cu caventi — Kötelezvénykölcsönök kezesség mellett	24583 —	Fond de penziuni — Nyugdíj alap	1434 38
Realități — Ingatlanok	25005 —	Fond cultural — Művelődési alap	624 87
Quote la „Solidaritatea” — „Solidaritatea” részjegyek	2000 —	Depuneri spre fructific. — Takarékbetétek	201751 8
Mobilier — Berendezés	2422 —	Cambii reescontate — Visszleszámított váltók	375262 —
10% Amortisare — 10% leírás	242 20	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	6 —
Diversi debitori — Különféle adósok	3164 52	Diversi creditori — Különféle hitelezők	7415 4
Interese restante — Hátralékos kamatok	410 12	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	13431 8
Interese anticipate la reescont — Előlegzett visszleszámítási kamatok	5655 —	Profit curat — Tiszta nyereség	6123 2
	813527 06		813527 0

Contul Profit și Perdere la 31 Dec. 1908. — Nyereség és Veszteség számla 1908 Dec. 31-én

DEBIT: — TARTOZIK:	Cor. fil	CREDIT: — KÖVETEL:	Cor. fil
Interese: — Kamatok:		Interese: — Kamatok:	
după depuneri — Betétek után	10572 92	de escont — leszámítási kamatok 26362 83	
de reescont — visszleszámított váltók után	22153 47	de cambii ipototecare — jelzálogos váltók után	18469 98
fondului de penziune — nyugdíj alapnak	55 17	de imprumuturi ipototecare — jelzálogos kölcsönök után	9810 80
după emisiunea II a — második kibocsátás után	5484 48	de imprumuturi pe oblig. cu cav. — Kötelezvény kölcsönök után 2116 50	
Spese: — Költségek:		de cont curent — Folyó számla kamata 97 94	56858
tipărituri, încălzit, luminat etc	1137 77	Provisiuni și alte venituri — Jutalékok és egyéb jövedelmek	434 1
nyomatványok, melegi és világ. stb	1137 77	Competință de scris — Irás díjak	592
salare funcționarilor — tisztviselők fizetése	7168 —		
salare membrilor direcțiunii — igazgatósági tagok fizetése	1900 —		
bani de curțir — lakpénz	1060 —		
Chirie — Házbér	1000 —		
Competință de timbru — Bélyegilleték	93 06		
Porto postal — Postabér	170 93		
Dare directă — Egyenes adó	3552 16		
Darea intereselor de depuneri — Betéti kamatok adója	1072 77		
Amortizare din mobilier — leírás a berendezésből	242 20		
Profit curat — Tiszta nyereség	6123 28		
	61791 21		61791

Sighișoara, la 31 Decembrie 1908. — Segesvár, 1908 deczember 31.

Dr. Cornea m. p. director executiv — vezérigazgató.

Ioan Varga m. p. contabil — könyvelő.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

I. Muntean m. p. N. Dobre m. p. Chirion Muntean m. p. Nicolae Manta m. p. Mihailă Govrilă m. p. S'a revăzut și aflat în deplină consonanță cu cărțile principale și auxiliare purtate în bună regulă. Megvizsgáltatott és a szabályszerűen vezetett fő- és segédkönyvekkel egybehangzóan találtatott. Sighișoara, la 26 Ianuarie 1909. — Segesvár, 1909 január hó 26-án.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő bizottság:

Ioan Dan m. p. Ioan Hertioga m. p. Nicolae Bellu m. p. Ioan Bucărean m. p. președinte — elnök.